

გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

უძველესი მხატვრობის დანაშაულის რუკა
Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები
Critical areas

№1. The presented painted area has various types of deterioration, mostly salt efflorescence (flakes, crusts, crystalized dots), plaster delamination, powdering, paint flaking, and powdering.

Note: The condition is critical, deterioration is on-going, however, based on the monitoring undertaken in 2022-2023 deterioration rate is relatively slow. There is a high risk of superficial salt veil loss.

მოცემული მოწვევით ხასიათდება დანაშაულის სხვადასხვა ფორმით, უმეტესად გარეგანი ფაქტორების გამოწვევით (დაჟიფი, კაჩი, კრისტალიზირებული ნივთიერებები), ნივთიერების დაზიანება, გაშრება, ფარდობის აკრძალვა, გაფხვირება.

შენიშვნა: მდგომარეობა კრიტიკულია და დანაშაულები მიმდინარეობს, თუმცა 2022-2023 წლის მონიტორინგის შედეგების მიხედვით უძველესი მხატვრობის ამ ნაწილზე დანაშაულის გარეგანი ფაქტორების გამოწვევით უფრო ნელია. მაღალია ზედაპირული მარილის ნივთიერების გამოწვევის რისკი.

№2. The presented painted area shows adhesion failure (delamination) between plaster layers as well as primary support and plaster layer. Vibration of the delaminated area can be detected even with a gentle touch (manual assessment of the detachment).

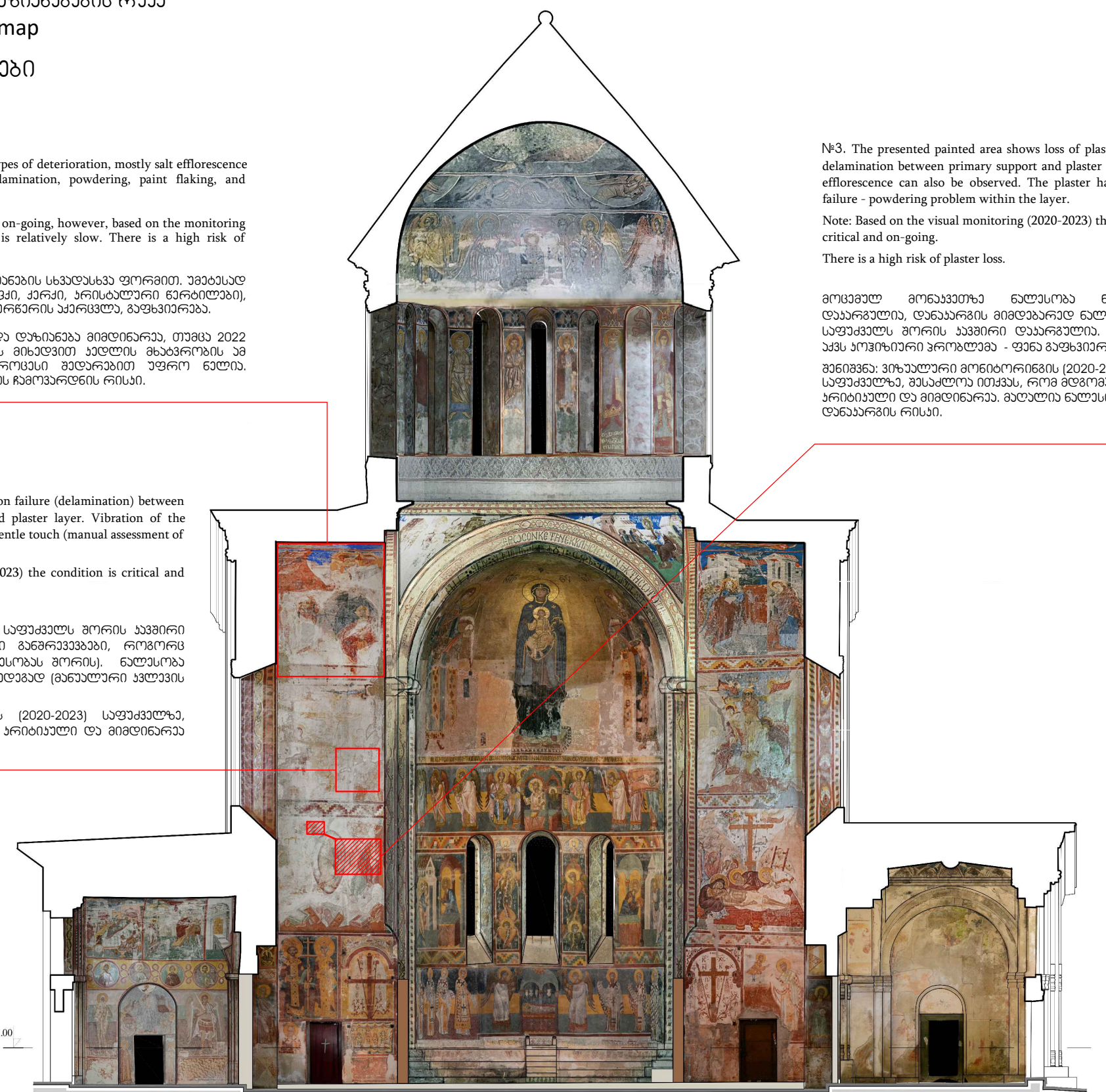
Note: Based on the visual monitoring (2020-2023) the condition is critical and on-going (deterioration rate is slow).

მოცემულ მოწვევით ნაშთობა ნაშთობასა და საფუძვალს შორის აკრძალვის დაზიანება (პლასტის შრეებს შორის და პლასტის შრეებს შორის), ნაშთობის დაზიანება, ისევე როგორც დაზიანება ნივთიერების დაზიანება (დაზიანებული ნივთიერების დაზიანება) მოქმედებს.

შენიშვნა: ვიზუალური მონიტორინგის (2020-2023) საფუძველზე, შენობის ნივთიერება, რომელიც მდგომარეობა კრიტიკულია და მიმდინარეობს (დანაშაულის ტენდენცია - ნელი).

უძველესი მხატვრობის ფრესკა
East section

გელათის სამონასტრო
ქოხლეთის ღვთისმშობლის
შობის ტაძარი
Church of the Nativity of
Virgin Mary

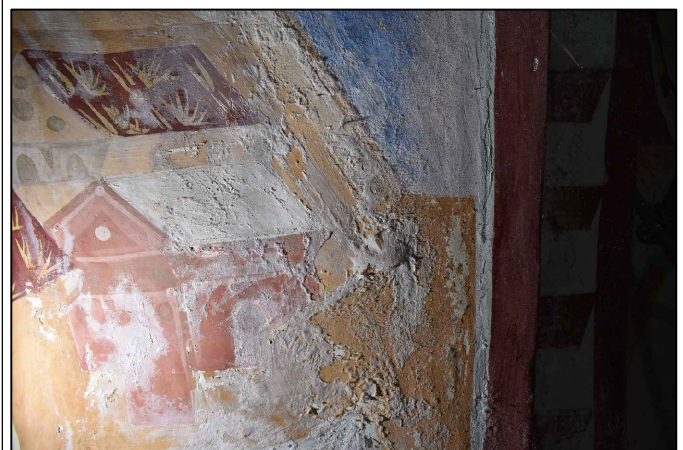


№3. The presented painted area shows loss of plaster layer. The delamination between primary support and plaster layer and salt efflorescence can also be observed. The plaster has a cohesion failure - powdering problem within the layer.

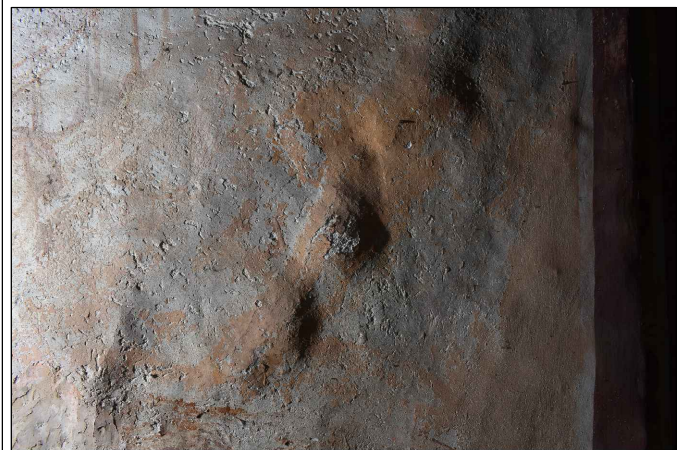
Note: Based on the visual monitoring (2020-2023) the condition is critical and on-going. There is a high risk of plaster loss.

მოცემულ მოწვევით ნაშთობა ნაშთობასა და საფუძვალს შორის აკრძალვის დაზიანება (პლასტის შრეებს შორის და პლასტის შრეებს შორის), ნაშთობის დაზიანება, ისევე როგორც დაზიანება ნივთიერების დაზიანება (დაზიანებული ნივთიერების დაზიანება) მოქმედებს.

№1



№2



№3

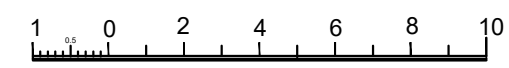


წყარო: საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის
დაცვის ეროვნული სააგენტო

Source: Georgian National Agency for Cultural Heritage
Preservation

Critical areas, need to be treated
დაზიანებული, კრიტიკული მოწვევები

Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მოწვევები



გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედლის მხატვრობის დაზიანების რუკა

Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები Critical areas

№4. The presented painted area has various types of salt deterioration. Mainly salts are presented in form of flakes and crust. Salt deterioration is widespread in combination with following condition phenomena: paint flaking and powdering as well as plaster delamination and powdering.

Note: Until July 2023, due to the limited access to the east arm condition of the wall paintings was not observed and assessed thoroughly, therefore, activity of the deterioration process needs to be determined in the following monitoring missions.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილში უდიდესი გამოვლილობის სხვადასხვა ტიპი. ძირითადად ბარილს სხვადასხვა ნაწილში და ქარის სახით. გამოვლილობასთან ერთად გავრავლებულია ფარგალური ფენის აქრევა, გაფხვირება და ნაღვლის ფენის განგრეობა, გაფხვირება.

შენიშვნა: აღმოსავლეთი მხარის მხატვრობის მდგომარეობის ახლოდან შეფასება 2023 წლის ივლისის ჩათვლით არ განხორციელდა. აღმოსავლეთი მხარის ფარგალური ფენის დაზიანების მიმდინარეობის/აქტიურობის უროცის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მისიების.

№5. The presented painted area has following condition phenomena: paint layer and salt deterioration, delamination and powdering of plaster layer.

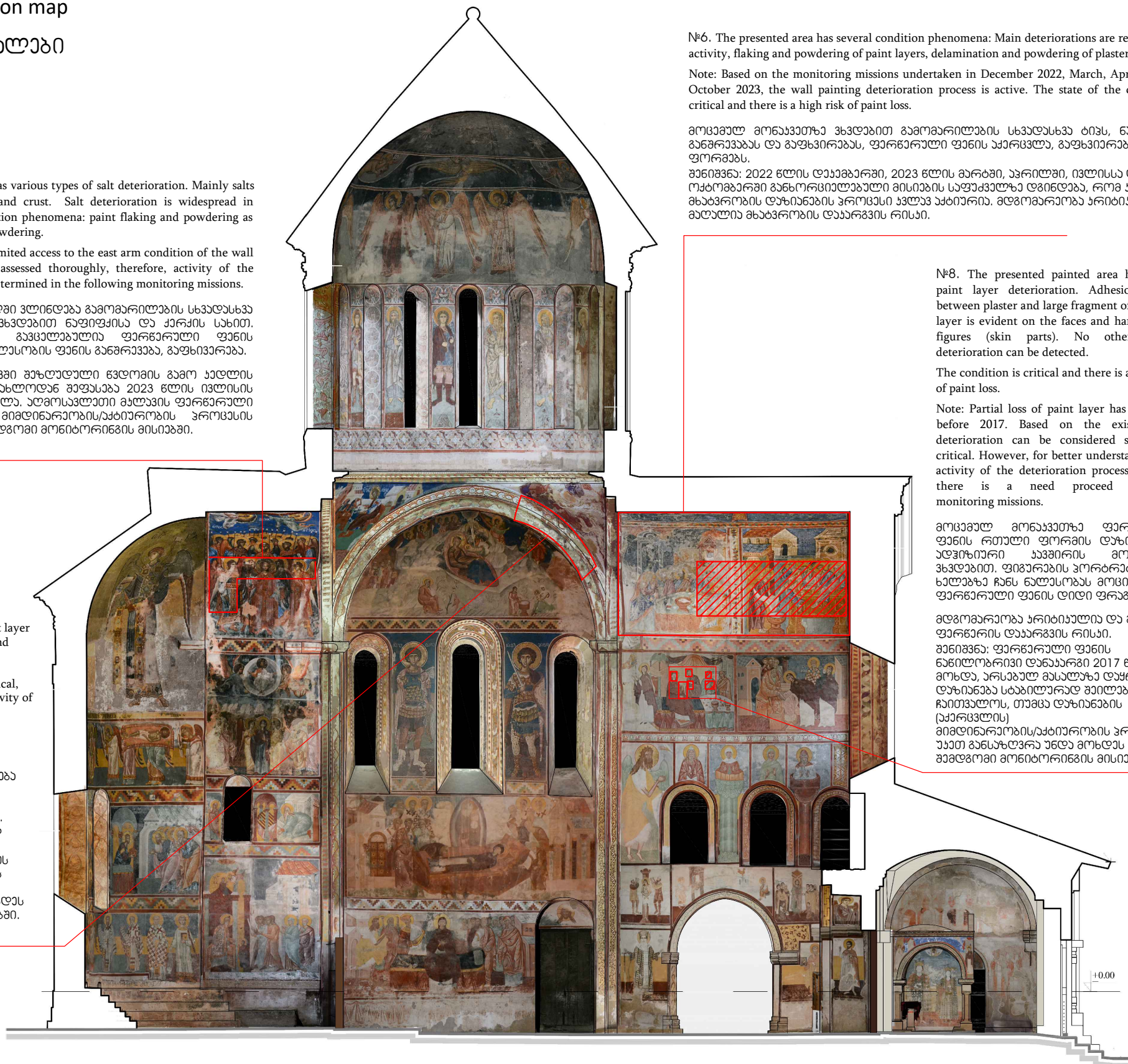
Note: Condition of plaster layer is critical, there is a high risk of plaster loss. Activity of the deterioration process needs to be determined in the following monitoring missions.

მხატვრობის ამ ნაწილში შეინიშნება გამოვლილობა, ნაღვლის განგრეობა, გაფხვირება და ფარგალური ფენის დაზიანება. შენიშვნა: დაზიანება კრიტიკულ მდგომარეობაშია და ალბათ მხატვრობის მონე შედეგად დაზიანების მიმდინარეობის/აქტიურობის უროცის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მისიების.

სამხრეთის ზრილი
South section

გელათის სამონასტრო
ქომპლექსის ღვთისმშობლის
შობის ტაძარი

Church of the Nativity of
Virgin Mary



№6. The presented area has several condition phenomena: Main deteriorations are related to salt activity, flaking and powdering of paint layers, delamination and powdering of plaster layers.

Note: Based on the monitoring missions undertaken in December 2022, March, April, July and October 2023, the wall painting deterioration process is active. The state of the condition is critical and there is a high risk of paint loss.

მოცემულ არეალში სხვადასხვა გამოვლილობის სხვადასხვა ტიპს, ნაღვლის განგრეობას და გაფხვირებას, ფარგალური ფენის აქრევა, გაფხვირების რთულ ფორმებს. შენიშვნა: 2022 წლის დეკემბერი, 2023 წლის მარტი, აპრილი, ივლისი და ოქტომბერი განხორციელებული მისიების საფუძველზე აღინიშნება, რომ ხედლის მხატვრობის დაზიანების უროცის აქტიურობა მდგომარეობა კრიტიკულია და ალბათ მხატვრობის დაზიანების რისკი.

№8. The presented painted area has severe paint layer deterioration. Adhesion failure between plaster and large fragment of the paint layer is evident on the faces and hands of the figures (skin parts). No other visible deterioration can be detected.

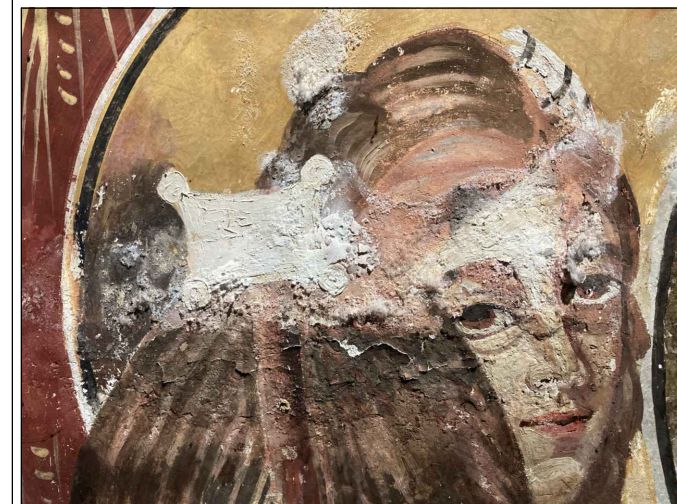
The condition is critical and there is a high risk of paint loss.

Note: Partial loss of paint layer has happened before 2017. Based on the existed data deterioration can be considered stable but critical. However, for better understanding the activity of the deterioration process (flaking), there is a need proceed following monitoring missions.

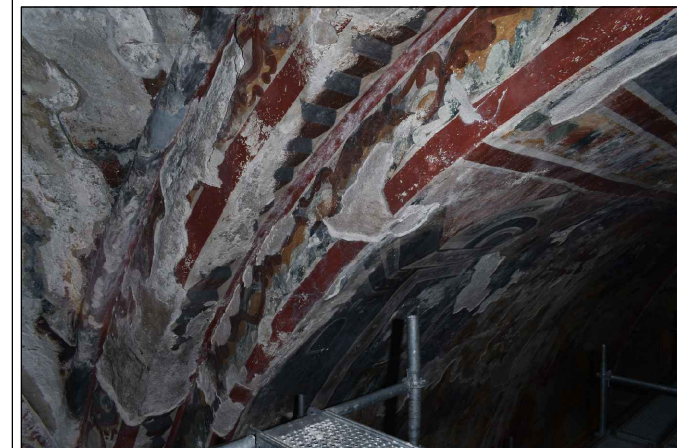
მოცემულ არეალში ფარგალური ფენის რთული ფორმის დაზიანება - ადჰეზიური აკრევის მოვლას სხვადასხვა ფორმის უროცის დაზიანება და ხედლებზე ჩანს ნაღვლის მოცილებული ფარგალური ფენის დიდი ფრაგმენტები.

მდგომარეობა კრიტიკულია და ალბათ ფარგალური ფენის დაზიანების რისკი. შენიშვნა: ფარგალური ფენის ნაწილობრივი დაზიანება 2017 წელს მოხდა, არსებულ მასალაზე დაზიანების დაზიანება სტაბილურად შეიქცევა ჩაითვალოს, თუმცა დაზიანების (აქრევის) მიმდინარეობის/აქტიურობის უროცის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მისიების.

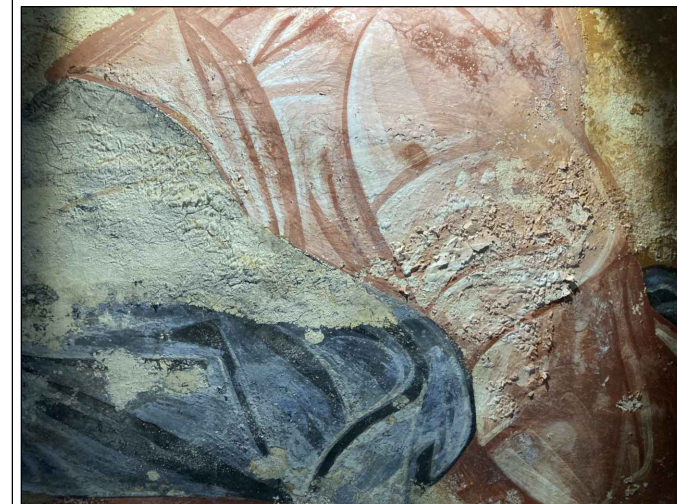
№4



№5



№6

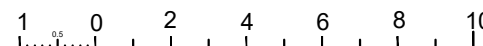


წყარო: საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის
დაცვის ეროვნული სააგენტო

Source: Georgian National Agency for Cultural Heritage
Preservation

Critical areas, need to be treated
მაღალაღებელი, კრიტიკული მონე

Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მონე



გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედლის მხატვრობის დაზიანების რუკა

Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები Critical areas

№4. The presented painted area has various types of salt deterioration. Mainly salts are presented in form of flakes and crust. Salt deterioration is widespread in combination with following condition phenomena: paint flaking and powdering as well as plaster delamination and powdering.

Note: Until July 2023, due to the limited access to the east arm condition of the wall paintings was not observed and assessed thoroughly, therefore, activity of the deterioration process needs to be determined in the following monitoring missions.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილში უძველესი გამოვლილებების სხვადასხვა ტიპი. ძირითადად ბარიუს ჰეპტაჰიდრატის და ქარსის სახით. მათგან გამომდინარეობს მთელი მავნებელი ფენის დაზიანება, გაფხვივება და ნაღვლის ფენის დაზიანება, გაფხვივება.

შენიშვნა: აღმოსავლეთი მხარის მხატვრობის მდგომარეობის ახლოდან შეფასება 2023 წლის ივლისის ჩათვლით არ განხორციელებულა. აღმოსავლეთი მხარის ფარგლებში მონაცემების დაზიანების მიმდინარეობის/აქტიურობის უროცის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მისიების.

№5. The presented painted area has following condition phenomena: paint layer and salt deterioration, delamination and powdering of plaster layer.

Note: Condition of plaster layer is critical, there is a high risk of plaster loss. Activity of the deterioration process needs to be determined in the following monitoring missions.

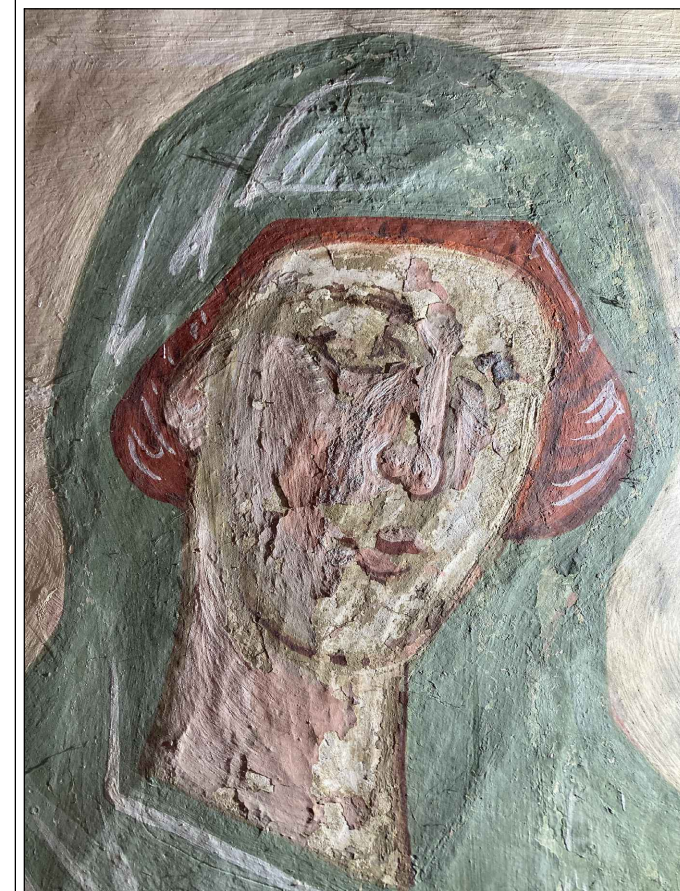
მხატვრობის ამ ნაწილში შეინიშნება გამოვლილება, ნაღვლის დაზიანება, გაფხვივება და ფარგლები ფენის დაზიანება. შენიშვნა: დაზიანება კრიტიკულ მდგომარეობაშია და ალბათ მხატვრობის მონაწილეობის გამოვლილება რისკი. დაზიანების მიმდინარეობის/აქტიურობის უროცის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მისიების.

სამხრეთის ზრდილი
South section

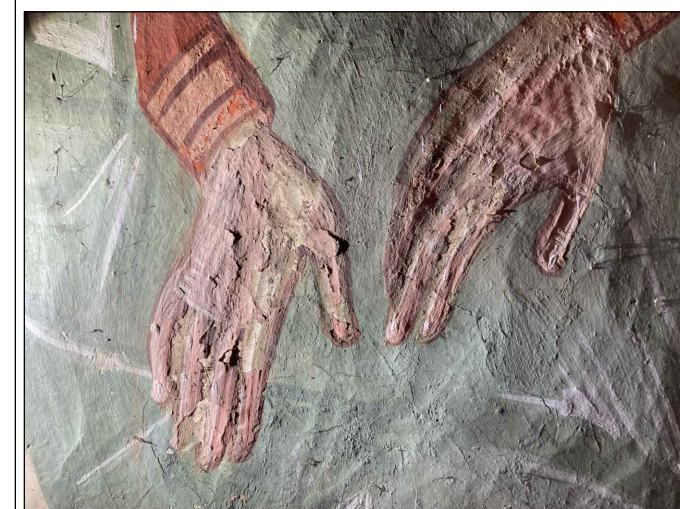
გელათის სამონასტრო
ხომავლასი ღვთისმშობლის
შობის ტაძარი

Church of the Nativity of
Virgin Mary

№8



№8



№6. The presented area has several condition phenomena: Main deteriorations are related to salt activity, flaking and powdering of paint layers, delamination and powdering of plaster layers.

Note: Based on the monitoring missions undertaken in December 2022, March, April, July and October 2023, the wall painting deterioration process is active. The state of the condition is critical and there is a high risk of paint loss.

მოცემულ მონაცემთა ჰეპტაჰიდრატის გამოვლილების სხვადასხვა ტიპს, ნაღვლის დაზიანებას და გაფხვივებას, ფარგლები ფენის დაზიანება, გაფხვივების რთულ ფორმებს.

შენიშვნა: 2022 წლის დეკემბერი, 2023 წლის მარტი, აპრილი, ივლისი და ოქტომბერი განხორციელებული მისიების საფუძველზე აღინიშნება, რომ ხედლის მხატვრობის დაზიანების უროცის აქტიურობა მდგომარეობა კრიტიკულია და ალბათ მხატვრობის დაზიანების რისკი.

№8. The presented painted area has severe paint layer deterioration. Adhesion failure between plaster and large fragment of the paint layer is evident on the faces and hands of the figures (skin parts). No other visible deterioration can be detected.

The condition is critical and there is a high risk of paint loss.

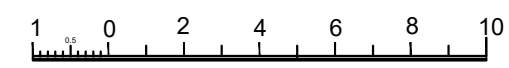
Note: Partial loss of paint layer has happened before 2017. Based on the existed data deterioration can be considered stable but critical. However, for better understanding the activity of the deterioration process (flaking), there is a need proceed following monitoring missions.

მოცემულ მონაცემთა ფარგლები ფენის რთული ფორმის დაზიანება - ადჰეზიური აკრეციის მორღვევის ჰეპტაჰიდრატის გამოვლილება. ფარგლების უროცის აქტიურობა და ხედლები ჩანს ნაღვლის მოცილებული ფარგლები ფენის დიდი ფრაგმენტები.

მდგომარეობა კრიტიკულია და ალბათ ფარგლების დაზიანების რისკი. შენიშვნა: ფარგლები ფენის ნაწილობრივი დაზიანება 2017 წელს აღინიშნება, არსებულ მასალაზე დაზიანების დაზიანება სტაბილურად შეილება ჩაითვალოს, თუმცა დაზიანების (აქტიურობის) მიმდინარეობის/აქტიურობის უროცის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მისიების.

Critical areas, need to be treated
მავალად, კრიტიკული მონაცემები

Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მონაცემები



წყარო: საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის
დაცვის ეროვნული სააგენტო

Source: Georgian National Agency for Cultural Heritage
Preservation

გამომცემის თარიღი
16.10.2023

3/5

გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედლის მხატვრობის დაზიანების რუკა

Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები

Critical areas

№9. The presented painted area shows adhesion failure (delamination) between primary support and plaster layer. Vibration of the delaminated area can be detected even with gentle touch (manual assessment of the detachment). Repair materials used in remedial interventions in 1980s has cracks and are detached from the vault (stone masonry) together with original plaster.

Note: Based on the visual monitoring (2020-2023) the condition is critical, but stable (no visible change since 2017). Nevertheless, there is a high risk of painted plaster loss.

მოცემულ მონაკვეთზე ნაჩვენებია დასაზიანებელი მდგომარეობის არეალები. ნაწილობრივ მოცილებულია ახარის კისი ფენა. ნაწილობრივ აფრთხილი, აფრთხილი ჩამოშორების შედეგად (დაწვლად ან სხვა მიზეზით) მოქარაობს. 1980-იან წლებში ნაწილობრივ აღდგენის სამუშაოების დასრულების შემდეგ აღდგენის მასალის დასაზიანებელი მდგომარეობა (ქიმი) დაზიანებულია და ორიგინალ მხატვრობასთან ერთად მოცილებულია აქვალს.

შენიშვნა: ვიზუალური მონიტორინგის (2020-2023) შედეგად შეიქმნა იტყვას, რომ დაზიანება არის მდგრადი, თუმცა სტაბილური (ვიზუალური ცვლილება არ შეინიშნება 2017 წლის შემდგომ). მიუხედავად ამისა, მალევე მხატვრობის მონელების დაზიანების რისკი.

№10. The presented painted area has following condition phenomena: paint layer and salt deterioration, delamination and powdering of plaster layer.

Note: Condition of plaster layer is critical, deterioration is on-going, there is a high risk of plaster loss.

Detailed activity of the deterioration process needs to be determined in the following monitoring missions.

მხატვრობის ამ ნაწილზე შეინიშნება მდგრადი მდგომარეობა, ნაწილობრივ დაზიანება, გაფხვიანება და ფრთხილი ფენის დაზიანება.

შენიშვნა: დაზიანება არის მდგრადი მდგრადი მდგომარეობა და მალევე მხატვრობის მონელების დაზიანების რისკი. დაზიანების დაბალური მიმდინარეობის/აქტიურობის პროცესის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მიხედვით.

№11. The presented painted area has various types of salt deterioration. Salt deterioration is widespread in combination with following condition phenomena: paint flaking and powdering as well as plaster delamination and powdering. In given areas there is temporary stabilisation as well as vulnerable areas exposed.

Note: The condition of the paintings is critical, deterioration active (change is fast). There is active loss of small plaster and paint fragments (accumulated on the floor). The risk of further plaster loss is high.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილზე ვლინდება მდგრადი მდგომარეობის სხვადასხვა ტიპი. მდგრადი მდგომარეობასთან ერთად მდგრადი მდგომარეობის ფენის აფრთხილება, გაფხვიანება და ნაწილობრივ ფენის დაზიანება, გაფხვიანება. ღილი მონაკვეთი გადაჭრული ჩარკის ფრთხილები დაზიანებულია, თუმცა ნაწილი არის მდგრადი მდგომარეობაში.

შენიშვნა: მხატვრობის მდგრადი მდგომარეობა არის მდგრადი, დაზიანება აქტიური (სწრაფი ცვლილება). ნაწილობრივ მოცილებულია ფრთხილების ფენა (აქტიურობის დაზიანება). მალევე ნაწილობრივ დაზიანების რისკი.

დასავლეთის ზრილი West section

გელათის სამონასტრო ხომალტისი ღვთისმშობლის შობის ტაძარი

Church of the Nativity of Virgin Mary

№12. The presented painted area has various types of salt deterioration. Mainly salts are presented in form of flakes and crust. Salt deterioration is widespread in combination with following condition phenomena: paint flaking and powdering as well as plaster delamination and powdering. In given areas there is temporary stabilisation as well as vulnerable areas exposed.

Note: The condition of the paintings is critical, deterioration is on-going (change is relatively slow). The risk of further plaster loss is high.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილზე ვლინდება მდგრადი მდგომარეობის სხვადასხვა ტიპი. ძირითადად არის წყვეტილი ფენის დაზიანება, მდგრადი მდგომარეობის ფენის აფრთხილება, გაფხვიანება და ნაწილობრივ ფენის დაზიანება, გაფხვიანება. მდგრადი მდგომარეობის გადაჭრული ჩარკის ფრთხილები დაზიანებულია, თუმცა ნაწილი არის მდგრადი მდგომარეობაში.

შენიშვნა: მხატვრობის მდგრადი მდგომარეობა არის მდგრადი, დაზიანება აქტიური (ცვლილება შედარებით ნელი). მალევე ნაწილობრივ დაზიანების რისკი.

№7. The presented painted area has following condition phenomena: flaking and powdering of paint layer, delamination and powdering of plaster layer. Salt efflorescence (mostly flakes and crusts). The area has been treated (paint layer stabilisation, salt reduction) in 2019 and 2021-22.

Note: Condition of painting is critical, deterioration is active, there is a high risk of paint loss.

მხატვრობის ამ ნაწილზე შეინიშნება მდგრადი მდგომარეობა, ნაწილობრივ დაზიანება, გაფხვიანება და ფრთხილი ფენის დაზიანება, გაფხვიანება. აღნიშნული მონაკვეთი დაზიანებულია (ფრთხილი დაზიანება და მდგრადი მდგომარეობა) 2019 და 2021-2022 წლებში.

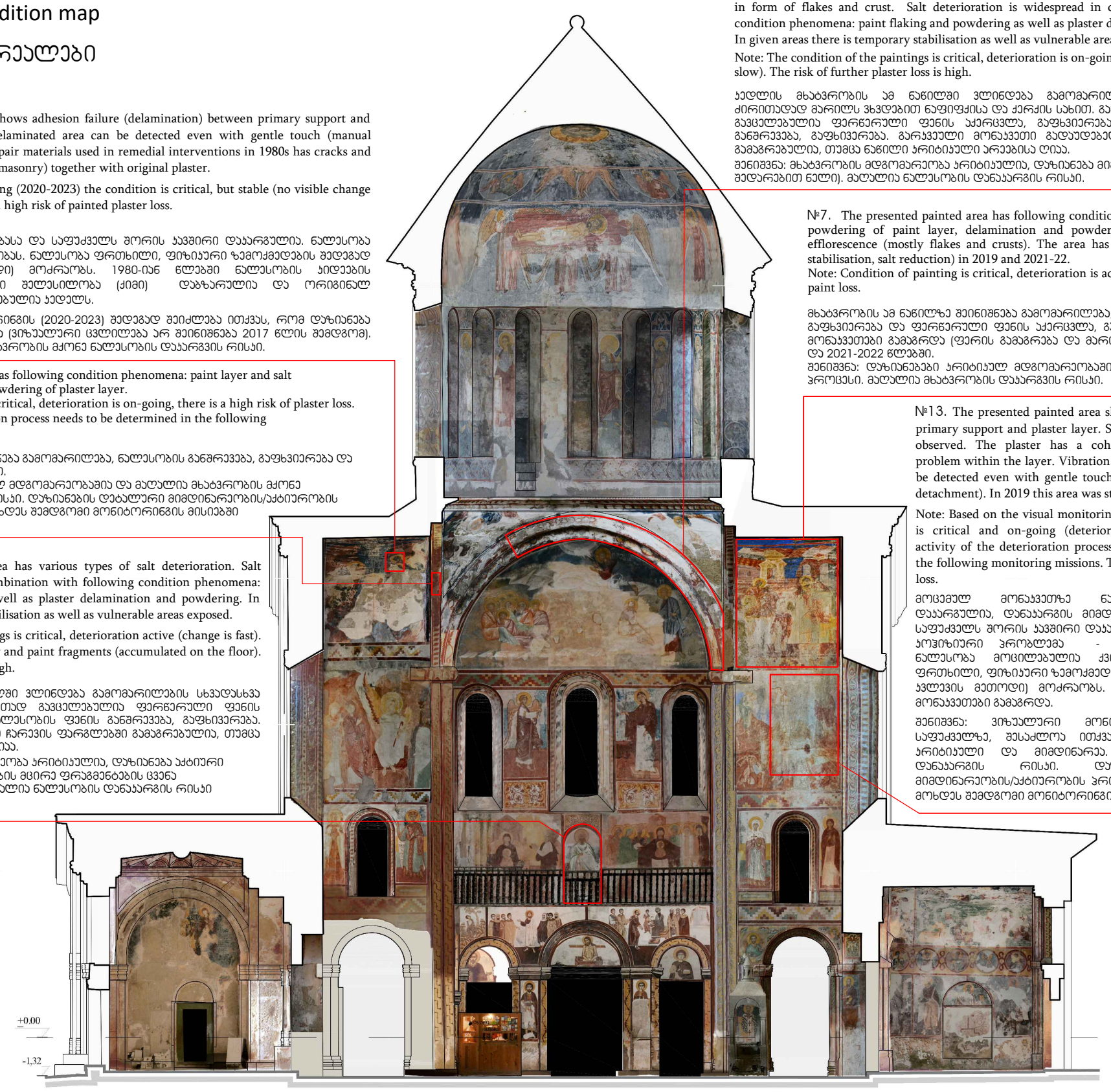
შენიშვნა: დაზიანება არის მდგრადი მდგრადი მდგომარეობაში, აქტიური დაზიანების პროცესი. მალევე მხატვრობის დაზიანების რისკი.

№13. The presented painted area shows delamination between primary support and plaster layer. Salt efflorescence can also be observed. The plaster has a cohesion failure - powdering problem within the layer. Vibration of the delaminated area can be detected even with gentle touch (manual assessment of the detachment). In 2019 this area was stabilised.

Note: Based on the visual monitoring (2019-2023) the condition is critical and on-going (deterioration rate slow). Detailed activity of the deterioration process needs to be determined in the following monitoring missions. There is a high risk of plaster loss.

მოცემულ მონაკვეთზე ნაწილობრივ დაზიანებულია, დაზიანების მიმდინარეობა დასაზიანებელია. ნაწილობრივ დაზიანებულია ფენის დაზიანება, გაფხვიანება და ნაწილობრივ ფენის დაზიანება, გაფხვიანება. აღნიშნული მონაკვეთი გადაჭრული ჩარკის ფრთხილები დაზიანებულია, თუმცა ნაწილი არის მდგრადი მდგომარეობაში.

შენიშვნა: ვიზუალური მონიტორინგის (2019-2023) საფუძველზე, შესაძლოა იტყვას, რომ მდგრადი მდგომარეობა არის მდგრადი, დაზიანება აქტიური (სწრაფი ცვლილება). ნაწილობრივ მოცილებულია ფრთხილების ფენა (აქტიურობის დაზიანება). მალევე ნაწილობრივ დაზიანების რისკი.

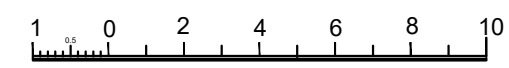


წყარო: საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

Source: Georgian National Agency for Cultural Heritage Preservation

Critical areas, need to be treated
 დაზიანებული, არის მდგრადი მდგომარეობაში

Critical areas, need to be monitored
 არის მდგრადი მდგომარეობაში



გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედლის მხატვრობის დაზიანების რუკა
Wall painting condition map

ხრიტიკული არეალები
Critical areas

№14. The presented painted area has various types of salt deterioration. Mainly salts are presented in form of flakes and crust. Salt deterioration is widespread in combination with following condition phenomena: paint flaking and powdering as well as plaster delamination and powdering.

Note: Based on the monitoring, condition is critical, deterioration is active. There is a high risk of paint and plaster loss.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილში ვლინდება გამომარელების სხვადასხვა ტიპი. ძირითადად მარცხს ზედაპირით ნაფიქსისა და ქარკის სახით. გამომარელებასთან ერთად გავრავებულია ფრესკის ფენის აქრეცლა, გაფხვიერება და ნაღუსის ფენის განგრეობა, გაფხვიერება.

შენიშვნა: მონიტორინგზე დაყრდნობით შესაძლოა ითქვას, რომ მდგომარეობა ხრიტიკულია. დაზიანების პროცესი აქტიურია. მაღალია ნაღუსისა და მხატვრობის დაზიანების რისკი.

№18. The presented painted area has following condition phenomena: paint layer flaking and salt efflorescence (flakes).

Note: Condition of paint is critical, deterioration is active, there is a high risk of plaster loss.

მხატვრობის ამ ნაწილში შეინიშნება გამომარელება და ფრესკის ფენის აქრეცლა. შენიშვნა: დაზიანება ხრიტიკული მდგომარეობაშია, დაზიანება აქტიურია და მაღალია ფრესკის ფენის დაზიანების რისკი.

№15. The presented painted area has various types of salt deterioration. Mainly salts are presented in form of flakes and crust. Salt deterioration is widespread in combination with following condition phenomena: paint flaking and powdering.

Note: Condition is critical, deterioration is on-going (deterioration rate relatively slow). There is a risk of paint loss together with salts.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილში ვლინდება გამომარელების სხვადასხვა ტიპი. ძირითადად მარცხს ზედაპირით ნაფიქსისა და ქარკის სახით. გამომარელებასთან ერთად გავრავებულია ფრესკის ფენის აქრეცლა, გაფხვიერება. შენიშვნა: მდგომარეობა ხრიტიკულია. დაზიანების პროცესი ნელა მიმდინარეობს. მაღალია მარცხისა და მხატვრობის დაზიანების რისკი.

№16. The presented area has various types of salt deterioration. Mainly salts are presented in form of flakes and crust. Salt deterioration is widespread in combination with following condition phenomena: paint flaking and powdering, plaster delamination and powdering.

Note: Condition is critical, deterioration is on-going (deterioration rate relatively slow). There is a risk of paint loss together with salts.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილში ვლინდება გამომარელების სხვადასხვა ტიპი. ძირითადად მარცხს ზედაპირით ნაფიქსისა და ქარკის სახით. გამომარელებასთან ერთად გავრავებულია ფრესკის ფენის აქრეცლა, გაფხვიერება და ნაღუსის ფენის განგრეობა, გაფხვიერება.

შენიშვნა: მდგომარეობა ხრიტიკულია. დაზიანების პროცესი ნელა მიმდინარეობს. მაღალია მარცხისა და მხატვრობის დაზიანების რისკი.

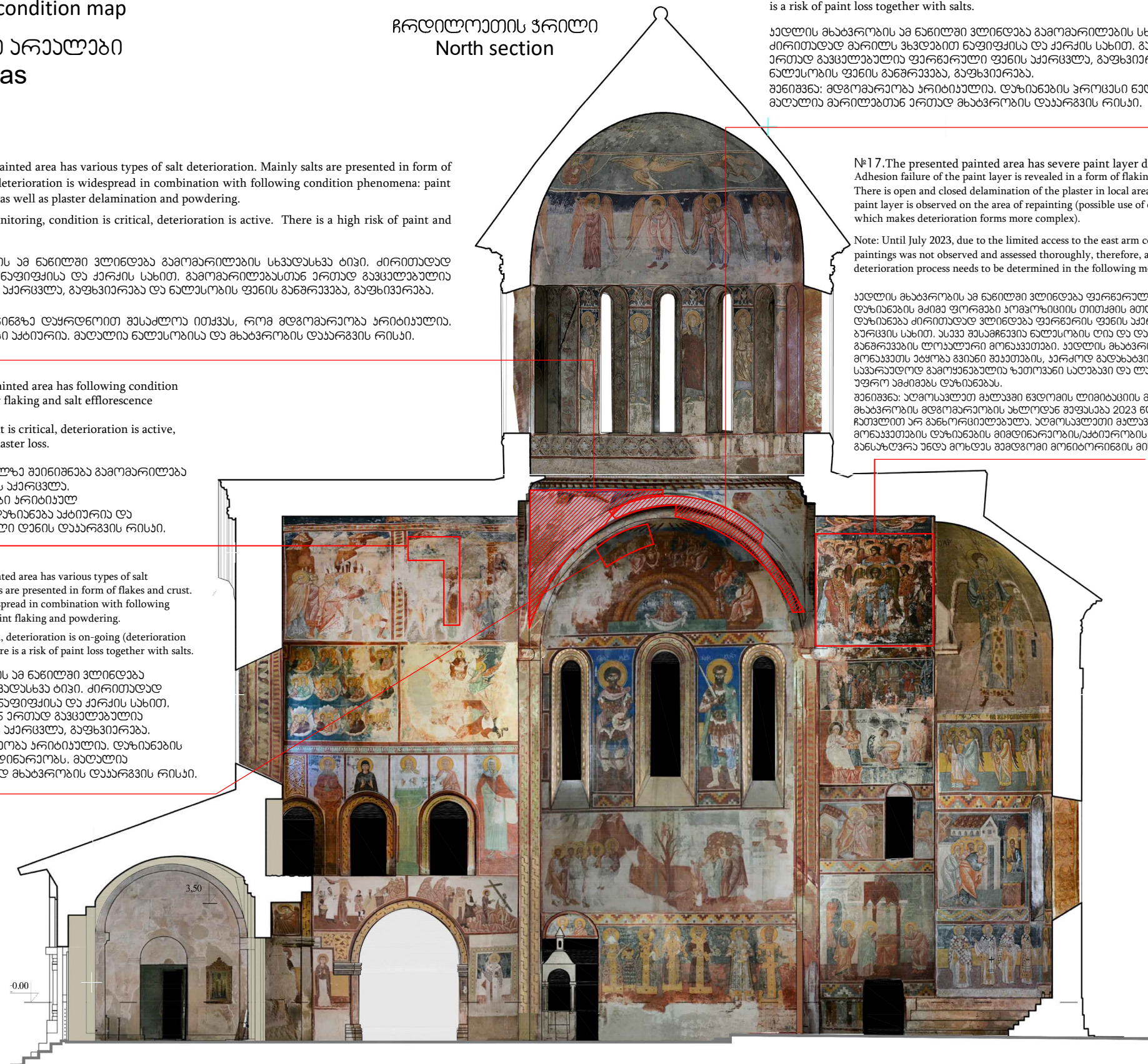
№17. The presented painted area has severe paint layer deterioration. Adhesion failure of the paint layer is revealed in a form of flaking and blistering. There is open and closed delamination of the plaster in local areas. The deteriorated paint layer is observed on the area of repainting (possible use of oil and varnish, which makes deterioration forms more complex).

Note: Until July 2023, due to the limited access to the east arm condition of the wall paintings was not observed and assessed thoroughly, therefore, activity of the deterioration process needs to be determined in the following monitoring missions.

ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილში ვლინდება ფრესკის ფენის დაზიანების მძიმე ფორმები ალგოზიის თითქმის მთლიან დაზიანებასთან ერთად. დაზიანება ძირითადად ვლინდება ფრესკის ფენის აქრეცლისა და ნაღუსის სახით. ასევე შესაძლებელია ნაღუსის ღია და დახურული განგრეობის ლოკალური მონაცემები. ხედლის მხატვრობის ამ ნაწილში აღინიშნება მძიმე შედეგები, აგრეთვე დაზიანების ახალი, სავარაუდოდ გამომარელებული ნაწილები საღებავი და ლაქი, რაც აიღვს უფრო ამძიმებს დაზიანებას.

შენიშვნა: აღმოსავლეთ მხარეზე ვედრომის ლიმიტაციის მიზნით ხედლის მხატვრობის მდგომარეობის ახლოდროულ შეფასება 2023 წლის ივლისის ჩათვლით არ განხორციელდა. აღმოსავლეთი მხარის ფრესკის მონაცემების დაზიანების მიმდინარეობის აქტიურობის პროცესის განსაზღვრა უნდა მოხდეს შემდგომი მონიტორინგის მიზნით.

ჩრდილოეთის ზრდილი
North section

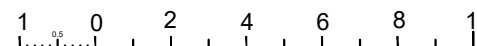


წყარო: საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

Source: Georgian National Agency for Cultural Heritage Preservation

Critical areas, need to be treated
მაღალაღიერი, ხრიტიკული მონაცემები

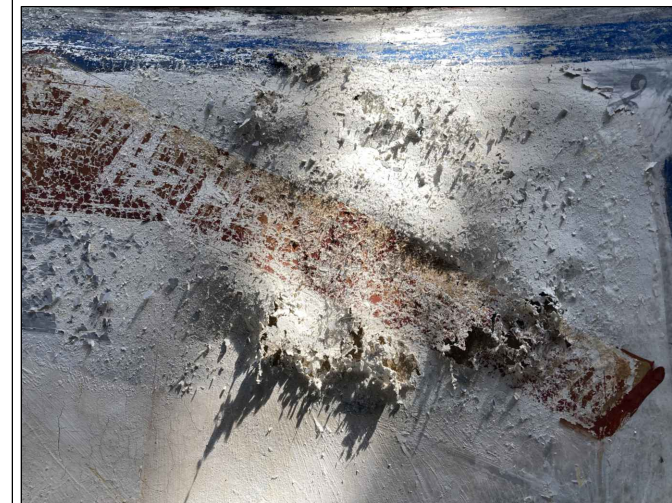
Critical areas, need to be monitored
ხრიტიკული მონაცემები



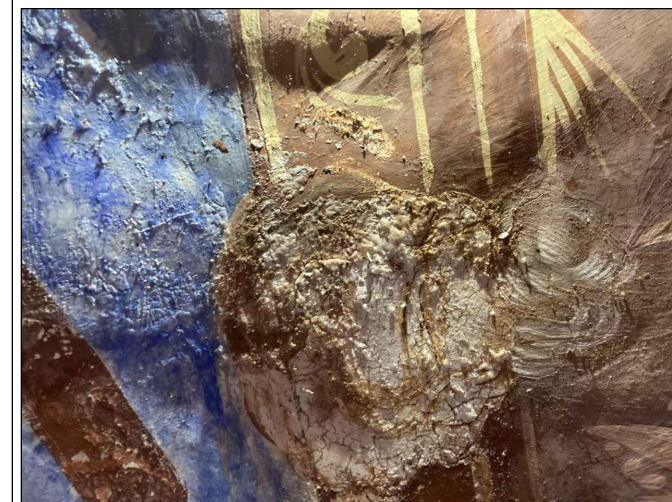
გელათის სამონასტრო
ხომალტისი ღვთისმშობლის
შობის ტაძარი

Church of the Nativity of
Virgin Mary

№14



№15



№16



გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედლის მხატვრობის დაზიანების რუკა

Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები

Critical areas

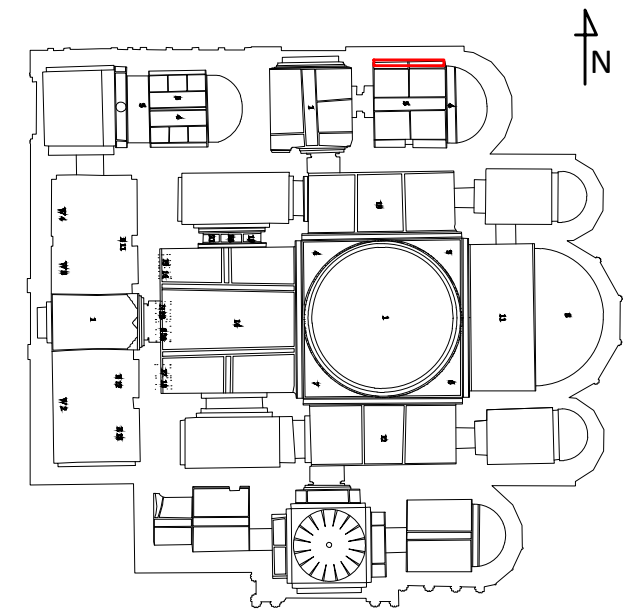
ჩრდილო-აღმოსავლეთი აპსიდა
North-East Chapel

გელათის სამონასტრო
ხომალაქის ღვთისმშობლის
შობის ტაძარი

Church of the Nativity of
Virgin Mary



გეგმა / Plan




№19




№19. The presented painted area shows loss of plaster layer. The delamination between primary support and plaster layer can be observed. The plaster has a cohesion failure - powdering problem within the layer.

Note: Based on the visual monitoring (2020-2023) the condition is stable, however there is a high risk of painted plaster loss due to the mechanical damage

მოცემულ მონაკვეთზე ნაღუსობა ნაწილობრივ დაზარებულია, დაზარების მიმდებარედ ნაღუსობასა და საუბკელს შორის ავგირი დაზარებულია. ნაღუსობას ავსს აოჭინიერი პრობლემა - ფანე გაფხვიერებულია. შენიშვნა: ვიზუალური მონიტორინგის (2020-2023) საფუძველზე, შესაძლოა ითქვას, რომ მდგომარეობა სტაბილურია, თუმცა მექანიკური ზემოქმედების შედეგად მაღალია ნაღუსობის დაზარების რისკი.

 Critical areas, need to be treated
მაღადავადი, კრიტიკული მონაკვეთები

 Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მონაკვეთები

გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედლის მხატვრობის დაზიანების რუკა

Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები

Critical areas

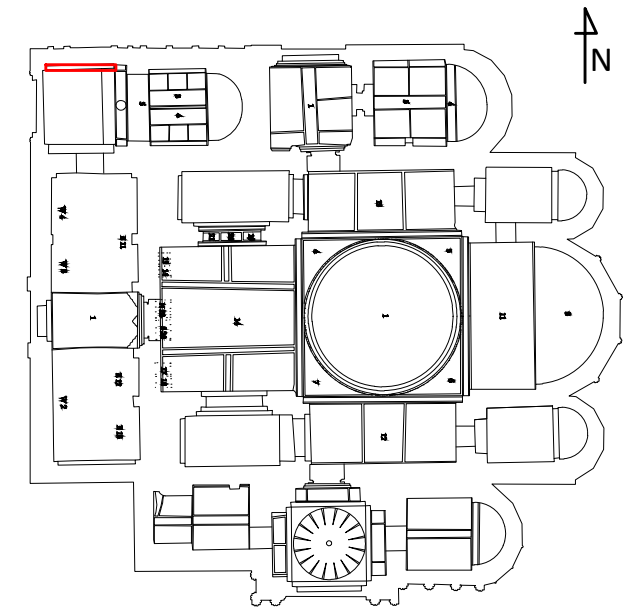
ჩრდილო-დასავლეთი აპსიდა
North-West Chapel

გელათის სამონასტრო
ხომალასი ღვთისმშობლის
შობის ტაძარი

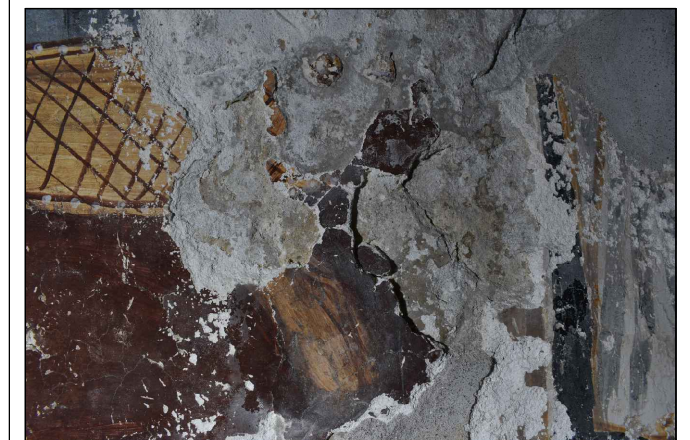
Church of the Nativity of
Virgin Mary



გეგმა / Plan




№20




№20. The presented painted area shows loss of plaster layer. The delamination between primary support and plaster layer can be observed. The plaster has a cohesion failure - powdering problem within the layer.

Note: Based on the visual monitoring (2020-2023) the condition is critical, there is a high risk of painted plaster loss due to the mechanical damage

მოცემულ მოწყობაზე ნაღუსობა ნაწილობრივ დაზარალებულია, დაზარალების მიმდებარედ ნაღუსობასა და საფუძვალს შორის აპსიდა დაზარალებულია. ნაღუსობას აქვს აოჭინიანი პრობლემა - ფენა გაფხვნიერებულია. შენიშვნა: ვიზუალური მონიტორინგის (2020-2023) საფუძვალზე, შესაძლოა ითქვას, რომ მდგრადობა არასტაბილურია, მაქსიმალური ზემოქმედების შედეგად მალაღია ნაღუსობის დაზარალების რისკი.

 Critical areas, need to be treated
მაღადავადი, კრიტიკული მოწყობები

 Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მოწყობები

გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედვის მხატვრობის დაზიანების რუკა

Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები

Critical areas

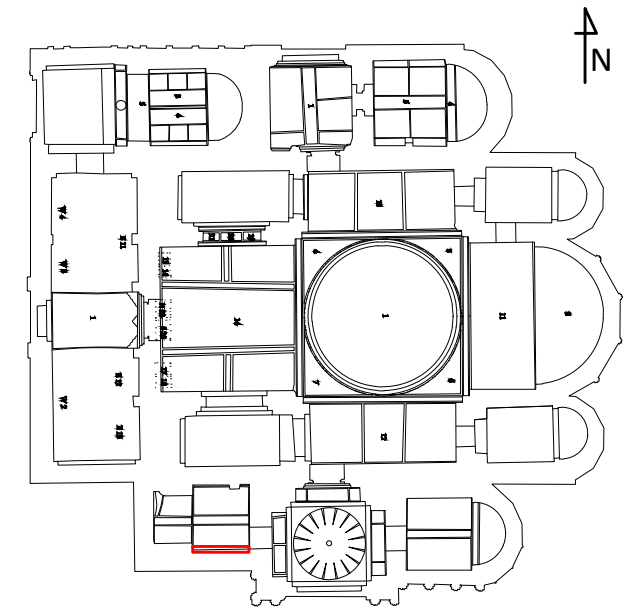
სამხრეთ-დასავლეთი ეკლარია
North-West Chapel

გელათის სამონასტრო
ეკლესიაში ღვთისმშობლის
შობის ტაძარი

Church of the Nativity of
Virgin Mary



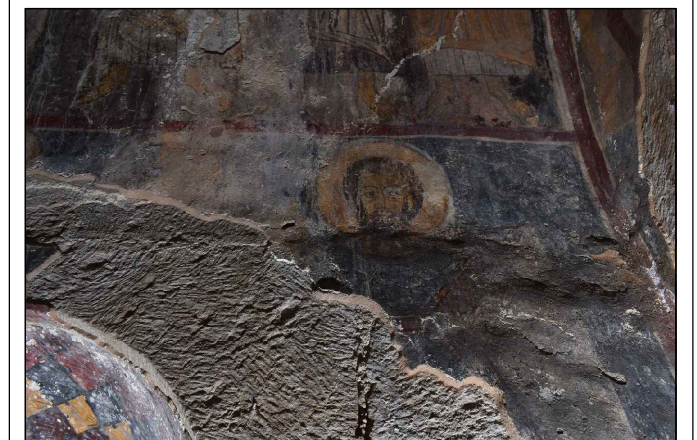
გეგმა / Plan



№21.1



№21.2



№21.1. The presented painted area shows cohesion failure between the original plaster and edge repair.

Note: Based on the visual monitoring (2020-2023) the condition is stable, however, due to the type of deterioration there is a high risk of loss

მოცემულ მოწვევებზე დაზიანების და დაზიანების გამაგრებისთვის გაკეთებულ ქვის შორის ხაზში დაზიანება.

შენიშვნა: ვიზუალური მონიტორინგის (2020-2023) საფუძველზე,

შესაძლოა ითქვას, რომ მდგომარეობა სტაბილურია, თუმცა დაზიანების ტიპიდან გამომდინარე არსებობს ახალი დაზიანების მაღალი რისკი.

№ 21.1. The presented painted area shows partial loss of edge repair. The delamination between primary

support and plaster layer can also be observed.

Note: Based on the visual monitoring (2020-2023) the condition is critical and on-going,

მოცემულ მოწვევებზე დაზიანებულია დაზიანების ქიმი, ასევე დაზიანება და საფუძველს შორის ჰორიზონტალური დაზიანება.

შენიშვნა: ვიზუალური მონიტორინგის (2020-2023) მიხედვით გაუარესების პროცესი კრიტიკული და მიმდინარე.

Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მონიტორინგის

Critical areas, need to be treated
მაღალრისკული, კრიტიკული მონიტორინგის

გეგმის თარიღი
08.11.2023

3/5

გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედვის მხატვრობის დანაშაულის რუკა

Wall painting condition map

კრიტიკული არეალები

Critical areas

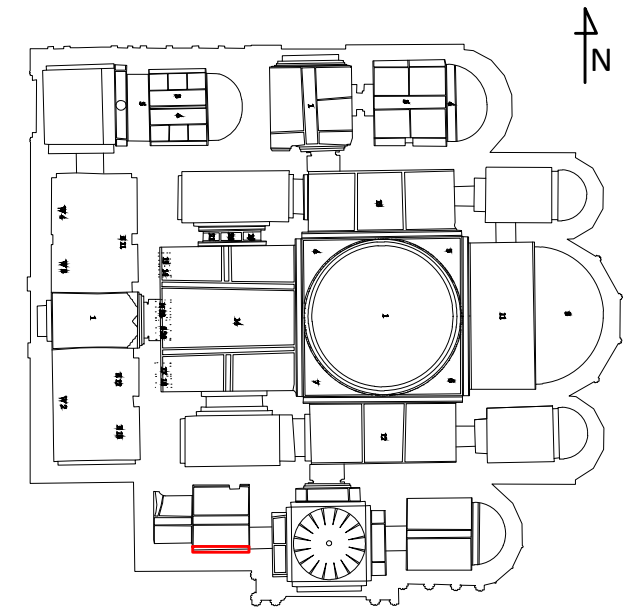
სამხრეთ-დასავლეთი ეკლარია
North-West Chapel

გელათის სამონასტრო
ქომპლექსის ტვთისმობლის
შობის ტაძარი

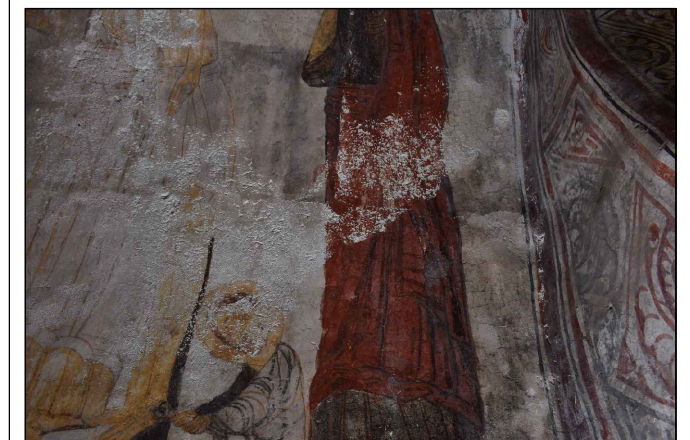
Church of the Nativity of
Virgin Mary



გეგმა / Plan



№21.3




№ 21.3 The presented painted area shows various types of deterioration phenomenas, such as salt efflorescence and plaster powdering. The most important


is that there is a permanent loss of painted plaster

Note: there is a high risk of painted plaster loss

მოცემულ მონაკვეთზე ვლინდება დანაშაულის სხვადასხვა ტიპები, როგორც არის გამომარჩილება, ნალასობის გაფხვიარება და ფარწარული ფანის აქარცვლ. საგულსსგოა რომ მხატვრობის ამ ნაწილზე შეიძლება მონაბული ნალასობის ფრავგებობის ჰარგანაბული ცვანა.

შენიშვნა: მალაღია ახალი დანაშარგის რისკი

 Critical areas, need to be treated
მალაღაღაღი, კრიტიკული მონაკვეთები

 Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მონაკვეთები

შადგენის თარიღი
08.11.2023

4/5

გრაფიკული დოკუმენტაცია / Graphic Documentation

ხედლის მხატვრობის დანიშნულების რუკა

Wall painting condition map

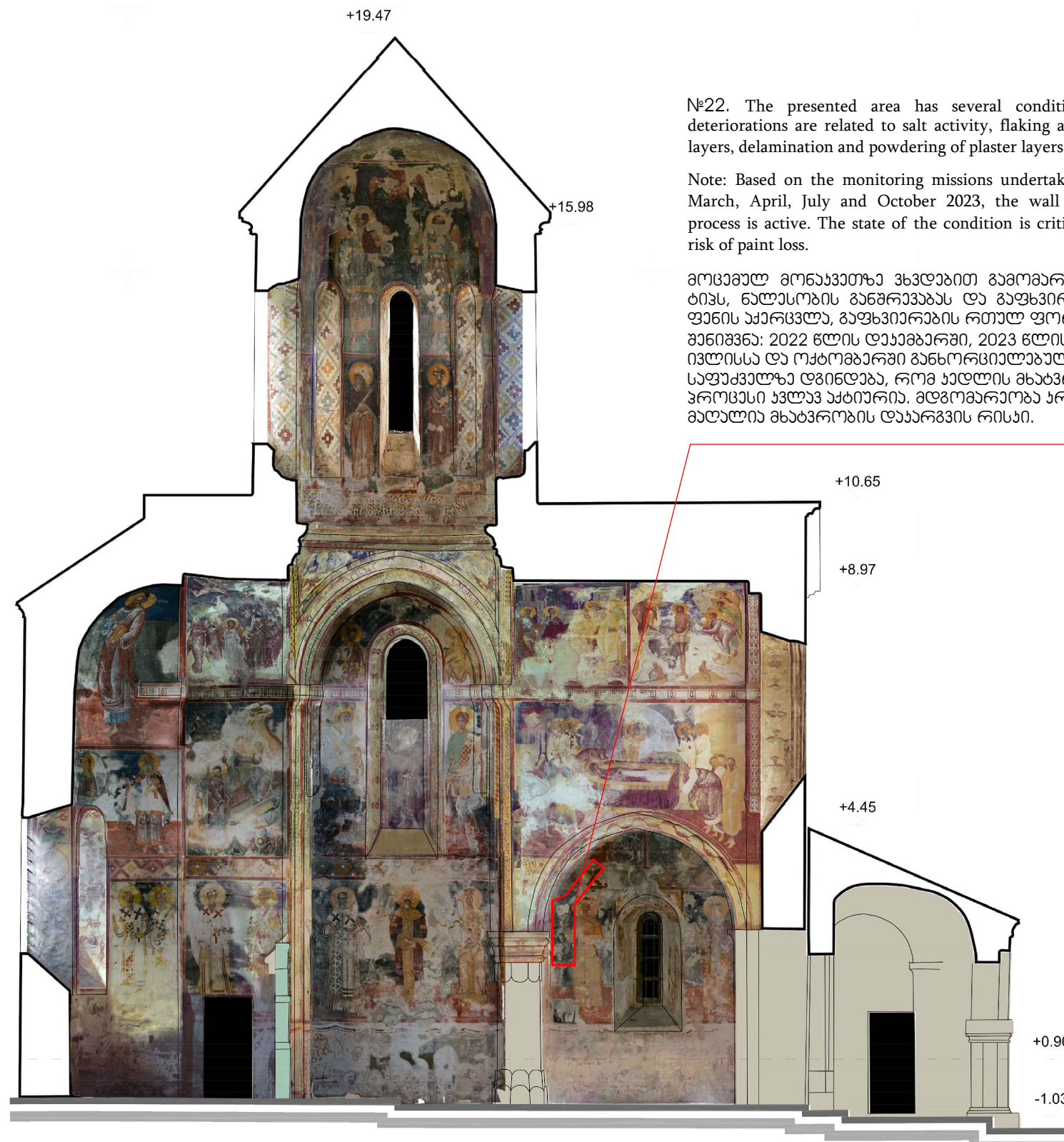
კრიტიკული არეალები

Critical areas

სამხრეთის ჰრილი
South section

გელათის სამონასტრო
ჯოგლაქსი
მმ. გიორგის ეკლესია

Church of ST. George

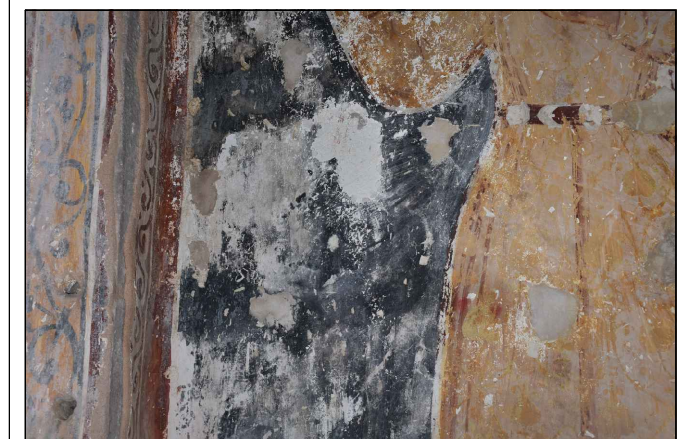
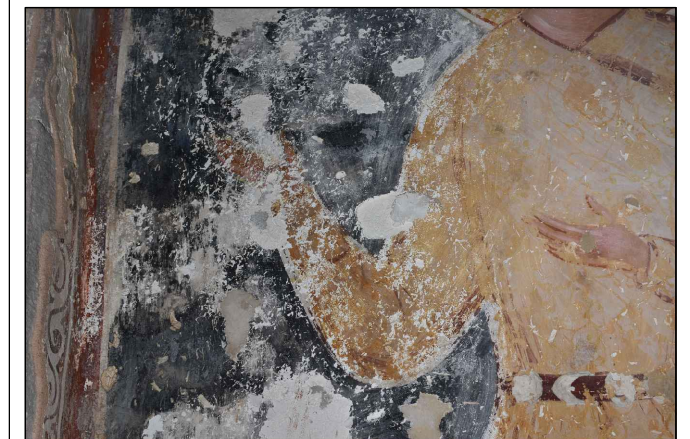
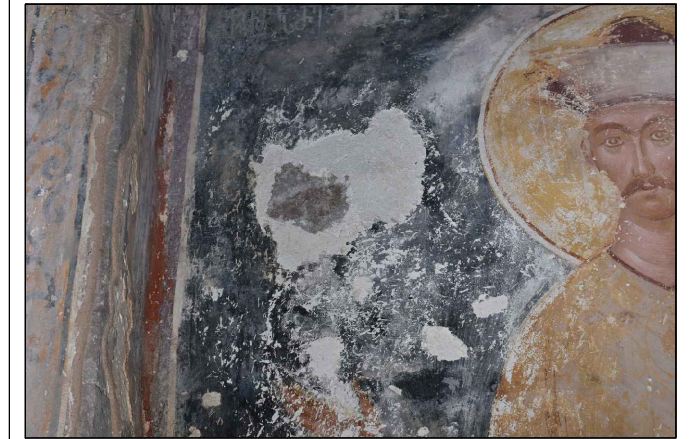


№22. The presented area has several condition phenomena: Main deteriorations are related to salt activity, flaking and powdering of paint layers, delamination and powdering of plaster layers.

Note: Based on the monitoring missions undertaken in December 2022, March, April, July and October 2023, the wall painting deterioration process is active. The state of the condition is critical and there is a high risk of paint loss.


მოცემულ მონაკვეთზე ჰვდება მთავარი მონაკვეთის სხვადასხვა ტიპის, ნალსობის განვითარება და გაფხვირება, ფარსართლი ფენის აქრევა, გაფხვირების რთულ ფორმებს. შენიშვნა: 2022 წლის დეკემბერში, 2023 წლის მარტში, აპრილში, ივლისში და ოქტომბერში განხორციელებული მონიტინგის საფუძველზე აღინიშნება, რომ ხედლის მხატვრობის დანიშნულების ჰრილის კვლავ აქტიურია. მდგომარეობა კრიტიკულია და მაღალია მხატვრობის დაზარების რისკი.


№22

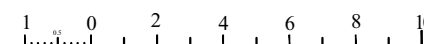


წყარო: საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის
დაცვის ეროვნული სააგენტო

Source: Georgian National Agency for Cultural Heritage
Preservation

 Critical areas, need to be treated
მაღალაღიანი, კრიტიკული მონაკვეთები

 Critical areas, need to be monitored
კრიტიკული მონაკვეთები



შედგენის თარიღი
08.11.2023

5/5